

نام و نام خانوادگی:

شماره کلاسی:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک یزد

اداره استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان

دبیرستان استعدادهای درخشان شهید دکتر رمضانخانی دوره اول

ساعت برگزاری: ۱۰:۳۰ صبح

تعداد سوالات: ۲۲ سوال

مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه

هر نیاز کشور، یک سمپادی آماده اثرگذاری

معنی و مفهوم شعر و نثر:

(۱) در معنی بیت زیر دو واژه، به صورت جاخالی آمده، با نوشتن آن ها، معنی را کامل کنید. (۵/۰)

« مندیش که دام هست یا نه / بر مردم چشم دیدن آموز»

از این که دام (مشکلات و سختی) هست یا نه، / به خوب دیدن و دقت را بیاموز.

(۲) با توجه به مفهوم بیت، معنی واژه مشخص شده را بنویسید. (۲۵/۰)

« همه گل های عالم آزمودم / ندیدم چون تو و عبرت نمودم»

(۳) ابیات و عبارات زیر را به گونه ای معنی کنید که اجزای جمله نیز مرتب شوند. (۱/۵)

❖ به دانش گرای و بدو شو بلند/ چو خواهی که از بد نیابی گزند

❖ اگر چشم داری به دیگر سرای / به نزد نبی و وصی گیر جای

❖ چراغ از بهر کوردلان تاریک اندیش است که به من تنه زنند و سبوی مرا نشکنند.

معنی واژه:

۱- با توجه به جمله، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۵/۰)

در تنهایی سیمایی محزون و متفکر داشت. نمی توانم را در جایگاه ابدی اش به خاک سپرده ایم.

۲- کدام گزینه مترادف واژه مشخص شده در جمله زیر است؟ (۲۵/۰)

باد با خود رایحه ی گل های درخت بلوط را می آورد.

(د) فریاد □

(ج) بوی خوش □

(ب) مژده □

(الف) یار □

۳- توضیح زیر مربوط به چه واژه ای است؟ (۲۵/۰)

-حشره ای که از خود صدا تولید می کند،.....

درک مطلب:

۱- در بیت «آفرین جان آفرین پاک را / آن که جان بخشید و ایمان خاک را» منظور شاعر از «خاک» چیست؟ (۲۵/۰).....۲- در مصراع « به راه آور مرا کافتادم از راه » عبارت مشخص شده کنایه از چیست؟ (۵/۰).....۳- در مصراع « حالی خوش باش و عمر بر باد مکن » منظور شاعر از عمر بر باد کردن چیست؟ (۵/۰).....۴- « در بیت ز نوکاران که خواهد کار بسیار » منظور از نوکاران چیست؟ (۲۵/۰).....۵- در بیت «آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی / آمده مجموع در ظلال محمد» مصراع دوم بر چه چیزی اشاره دارد؟ (۵/۰).....

۶- پیام و مفهوم « هر چه کنی کشت همان بدروی / کار بد و نیک چو کوه و صداست » را بنویسید. (۵/۰)

۱- شعر زیر، در چه قالبی سروده شده است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید. (۰/۵)

آن شاخ که سربرکشد و میوه نیارد / فرجام به جز سوختنش نیست سزاوار
جز دانش و حکمت نبود میوهٔ انسان / ای میوه فروش هنر، این دکه و بازار
از گفتهٔ ناکرده و بیهوده چه حاصل؟ / کردار نکو کن، که نه سودی است ز گفتار

قالب شعر: دلیل:

۲- متن زیر را با دقت بخوانید؛ سپس بگویید این متن، ادبی است یا زبانی؟ برای پاسخ خود یک دلیل بیاورید. (۰/۵)

«آفتاب شروع به تابیدن می کند. امروز پوشش سبزم را کنار می زنم و به دنیای اطرافم سلام می کنم: سلام آفتاب! سلام ای ابرسفید! سلام ای نسیم صبح! درخت سیب، که پر از شکوفه شده است به آرامی شاخه ای را به سویم دراز می کند: سلام غنچه ی کوچک و زیبا!
نوع متن: دلیل:

۳- سحر می خواهد در انشای خود تشبیهی به کار ببرد کدام گزینه را به او پیشنهاد می دهید. (۰/۲۵)

الف) کشته های سیراب □ ب) باغ های روستا □ ج) چشمهٔ معرفت □ د) نگاه پژمردهٔ درخت □

۴. در عبارت های زیر چند تشبیه به کار رفته است؟ (۰/۲۵)

« ساعت انشا بود/ و چنین گفت معلم با ما: / بچه ها گوش کنید/ نظر ما این است/ شهدا خورشیدند «/مرتضی گفت: « شهید چون شقایق، سرخ است «/دانش آموزی گفت: «/ چون چراغی است که در خانهٔ ما می سوزد. «/ و کسی دیگر گفت: « داستانی است پر از حادثه و زیبایی «
الف) دو مورد □ ب) سه مورد □ ج) چهار مورد □ د) پنج مورد □

دانش زبانی:

۱- با توجه به متن به پرسش های زیر پاسخ دهید؟ (۰/۷۵)

ناگهان صدایی شنیدم، صدای آه و ناله از طرف درخت سیب توی باغچه خوب نگاه کردم چشمم افتاد به یک پسر بچه ای که به درخت سیب آویزان شده بود. خود را به باغچه رساندم و او را از بالای درخت پایین آوردم .
الف) شخص و شمار فعل جمله اول را مشخص کنید.
ب) یک واژه غیر ساده بیابید و بنویسید.
ج) یک ضمیر اول شخص مفرد از متن پیدا کنید و بنویسید.

۲- برای نهاد جمله زیر یک هم خانواده، بنویسید. (۰/۵)

امروز متخصصان جهانی به استعداد جوشان جوانان ما اعتراف می کنند.

۳- با توجه به عبارت زیر به سوال زیر پاسخ دهید (۰/۲۵)

قاضی متحیر گشت و دور درخت گشت و مرد نادان را رسوا ساخت .
در عبارت بالا تمامی فعل ها اسنادی هستند. □ درست □ نادرست □

تاریخ ادبیات:

۱) بیت زیر سروده چه کسی است؟ (۰/۲۵)

به راستی که از نوابغ ادب است / میان شاعره ها تاکنون نظیرش نیست

الف) شهریار □ ب) پروین اعتصامی □ ج) حداد عادل □ د) نیما یوشیج □

۲- هر توضیح مربوط به کدام کتاب است؟ (یک مورد از کتاب ها اضافه است) (۰/۵)

الف) محمد تقی بهار در مشهد به دنیا آمد . او شاعر و نویسنده و سیاستمدار بود .
ب) معروف به پیر هرات، در جوانی علوم دینی و ادبی را فرا گرفت نثر او مسجع است .
ج) سبک شناسی
د) الهی نامه

۳- از شاعران معروف قرن هفتم و هشتم هجری است از آثار او می توان به «گل و نوروز» اشاره کرد؟ (۰/۲۵)

الف) عطار □ ب) خواجوی کرمانی □ ج) مولوی □ د) محمد جواد محبت □